

Kamyon sahibi çiftçinin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[52-15/3]-910
Tarih	11.09.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 38418978-120[52-15/3]-910 11/09/2015

Konu : Kamyon sahibi çiftçinin vergilendirilmesi hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden; gerçek usulde zirai kazanç mükellefi olmadığınız, çiftçilik ve hayvancılık faaliyetinde bulunduğunuz, kendi işinizde kullanmak üzere ... plakalı 2000 model kamyon satın aldığınız belirtilerek, bu durum nedeniyle gerçek usulde zirai kazanç mükellefi olup olmayacağınız hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği anlaşılmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesinde; "Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, bu Kanunun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir. 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir. Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler bu kazançları için beyanname vermezler. (4962 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle eklenen cümle yürürlük; 07.08.2003, Geçerlilik; 01.01.2004) Ancak, çiftçiye ait olmakla beraber zirai işletmeye dahil edilmeyen biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araç veya on yaşına kadar ikiden fazla traktörün işletilmesinden elde edilen gelirler ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirilir.

...

Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler, yazılı olarak vergi dairesinden istemde bulunmaları halinde izleyen vergilendirme dönemi başından, işe yeni başlayanlar, işe başlama tarihinden itibaren gerçek usule geçebilirler. 54 üncü maddede yazılı ölçüleri aşanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren gerçek usulde; gerçek usule tabi olanlardan bu ölçülerin altında kalanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilirler."

hükmüne yer verilmiştir.

4962 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle eklenen cümlede geçen "zirai işletmeye dahil edilme" kavramının, maddede sayılan araçların söz konusu işletmelerin "envanterinde veya aktifinde yer alması" nı ifade ettiği aynı Kanunun gerekçesinde belirtilmiştir.

Diğer taraftan, konuya ilişkin olarak yayımlanan 288 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Kamyon gibi araçlara sahip olan çiftçilerin mükellefiyet durumları" başlıklı 3. bölümünde; "Gelir Vergisi Kanununun 53 üncü maddesine göre, 54 üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşmayan ancak, bir biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde tespit olunarak vergilendirilmektedir.

Anılan hükümde yer alan "bir biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araç" ifadesinden, biçerdöver gibi, tek başına motorlu bir araç vasfını haiz olma özelliği taşıyan ve doğrudan doğruya zirai faaliyetin icrasında kullanılan araçların anlaşılması gerekmektedir.

Dolayısıyla, biçerdöver veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçiler, zirai işletme büyüklüğü ölçülerini aşmasalar dahi, bunların zirai kazançlarının gerçek usulde vergilendirilmesi gerekmektedir.

Ancak, zirai işletmenin yapısı ve yapılan işin önem ve genişliğinin kamyon gibi araçlara sahip olmayı gerektirmesi, sahip olunan bu araçların sadece çiftçinin kendi zirai faaliyetlerinde kullanılması şartıyla; zirai işletme büyüklüğü ölçülerini aşmayan ancak kamyon gibi araçlara sahip çiftçiler, zirai faaliyetlerinden elde ettikleri zirai kazançları için beyanname vermeyeceklerdir.

Öte yandan, bu çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilmeye devam edecektir.

Bu açıklamalara göre;

- Zirai işletme büyüklüğü ölçülerini aşmayan ancak kamyon gibi araçlara sahip olmaları nedeniyle haklarında gerçek usulde gelir vergisi mükellefiyeti tesis ettirilen çiftçilerin, söz konusu mükellefiyetlerinin bu tebliğin yayım tarihi itibarıyla terkin edilmesi,

- Bu durumda olan çiftçilerden, vergi dairelerince düzenli aralıklarla yapılan yoklamalar sonucunda, kamyon gibi araçlarını kendi zirai faaliyetleri dışında başkalarına da hizmet verecek şekilde kullandığı ve/veya nakliyecilik yaptığı hususunda tespit bulunanların vergilendirilmelerinin ise ticari kazanç hükümlerine göre değerlendirilmesi gerekmektedir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, Gelir Vergisi Kanununun 54 üncü maddesinde yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşmamanız ve kamyonunuzu sadece kendi zirai faaliyetinizde kullanmanız şartıyla, sahip olduğunuz kamyon dolayısıyla adınıza gerçek usulde zirai kazanç mükellefiyeti tesis ettirilmeyecek olup, zirai kazanç dolayısıyla elde etmiş olduğunuz kazanç tevkif suretiyle vergilendirilecektir. Ancak, anılan Kanunun 54 üncü maddesinde belirtilen zirai işletme büyüklüğü ölçülerini aşarak zirai faaliyetle bulunmanız halinde ise müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren, hakkınızda gerçek usulde zirai kazanç mükellefiyeti tesis ettirilmesi gerekecektir.

Ancak, kamyonunuzu kendi zirai faaliyetleriniz dışında başkalarına da hizmet verecek şekilde kullandığınızın ve/veya nakliyecilik faaliyetinde bulunduğunuzun tespit edilmesi halinde ise mükellefiyet

durumunuzun ticari kazanç hükümlerine göre değerlendirileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026